

Korszerű ismeretek és aktuális kérdések a hólyagdaganatokról az immunterápia tükrében

Egy-egy innovatív készítmény, terápiás újdonság, megváltozott irányelv mindig kiváló apropó arra, hogy áttekintsük a legfontosabb tudnivalókat egyes kórképekről. Racionális segítséget jelentenek a klinikusok számára az olyan szimpóziumok, mint a Merck-Pfizer Alliance által májusban szervezett, Áttörés a lokálisan előrehaladott vagy áttétes urothelialis karcinóma immunológiai terápiájában című rendezvény, amely a hólyagdaganatokkal kapcsolatos teljes orvosszakmai spektrumot lefedte az epidemiológiától a lokális kezelésem át a legújabb gyógyszeres lehetőségekig.

A *prof. dr. Tenke Péter* (Jahn Ferenc Dél-pesti Kórház és Rendelőintézet, Urológiai Osztály) és *prof. dr. Bodoky György* (Dél-pesti Centrumkórház, Országos Hematológiai és Infektológiai Intézet) üléselnökök moderálásával megtartott előadássorozat egyfajta tankönyvi fejezetként fedte le a hólyagdaganatok témáját, kihasználva a különböző centrumokból (Semmelweis Egyetem, Szegedi és Pécsi Tudományegyetem, Országos Onkológiai Intézet) és szakterületekről (urologia, onkológia, sugárterápia) érkező szakemberek széles körű, sokrétű tapasztalatát. Habár a multidiszciplináris szemléletű program fókuszában a monoklonális anti-PD-L1 IgG1 antitest avelumab (Bavencio) állt, de az immunterápiás szer tükrében A-tól Z-ig megismerhettük az urothelialis karcinómával kapcsolatos legfontosabb aktuális információkat, érintve a sugárterápia és a kemoterápia lehetőségeit a nem izominvazív, korai stádiumú esetektől egészen a távoli áttétet adó, előrehaladott betegségig.

Fontos tudni a hólyagrágokról, hogy a férfiakat háromszor gyakrabban érintik, és jellemzően 55 és 75 éves kor között alakulnak ki. Magyarországon évente 2500-2600 új esetet diagnosztizálnak, amivel a hatodik leggyakoribb daganatnak és a második leggyakoribb rosszindulatú urológiai daganatnak számít a prosztaták után, hazánk pedig sajnos benne van abban a három országban, amelyekben a legmagasabb a hólyagrág életkor szerinti standardizált előfordulása Európán belül. Elsődleges rizikófaktora a hazánkban továbbra is igen gyakori egészségkárosító tevékenység, a dohányzás, amely nemcsak a kialakulás kockázatát növeli, hanem a daganat prognózisát is rontja. A várható túléléssel és a mortalitási adatokkal kapcsolatban további szomorú tényként kell megemlíteni, hogy évente majdnem 1000 beteg hal meg hólyagrág

miatt, és Magyarország vezeti a nők hólyagrág miatti európai halálozási statisztikáját (férfiak esetében is a lista első harmadában vagyunk).

Szerencsére mind a hólyagrágok diagnosztikája, mind a terápia folyamatos fejlődésen megy keresztül. Előbbi területen a tumormarkerek egyelőre be nem váltott ígéretei mellett elsősorban a noninvazív vizsgálati módszerek (CT és MR) kapcsán lehet beszámolni jelentős újdonságokról. A molekuláris klasszifikáció révén a terápia optimalizálása és a prognózis becslése is egyre hatékonyabbá válik. Az onkológiai kezelések területén továbbra is jelentős szereppel bírnak a hagyományos modalitások, mint a sugárterápia és a kemoterápia. Kombinált alkalmazásukkal akár kuratív indikációban is választhatók, kiemelt szereppel bírnak a hólyagmegtartó kezelési protokollban. A sugárterápia azonban számos palliatív indikációval is rendelkezik a vérzéscsillapítástól a dekompresszióig. A kemoterápiás kezelés alapjai hosszú évek óta már változatlanok, de születnek új eredmények pl. veseelégtelenségben szenvedő, vagy egyéb okból ciszplatinalapú kezelésre nem alkalmas betegekben, így folyamatosnak tekinthető a kezelés optimalizálása.

Ahogy számos más daganattípusban, úgy a legkiemelkedőbb újdonságnak itt is az új terápiás lehetőséget nyitó immunterápiák számítanak, amelyek a hólyagrágok kezelési algoritmusának számos pontján felbukkanva alapvetően formálják át a daganatellátási irányelveket. Csúpan néhány év alatt már több készítményről tudjuk, hogy hatékonyan alkalmazhatóak ebben a betegségben. Ezek a szerek néhány indikációban felváltják, összességében inkább kiegészítik a hagyományos kezeléseket, hiszen azokkal jól kombinálhatóak, additív módon segíthetik egymás hatását. Erre már klinikai vizsgálati bizonyítékok is vannak, de lendületesen folyik az immunterápia sugárterápiával és egyéb készítményekkel történő kombinációjának vizsgálata is. Összességében az incidencia és a mortalitás elkeserítő számai ellenére érezhető, hogy az előrehaladott hólyagrágok modern ellátása igazán kedvező irányba halad, és a fejlődés olyan ütemű, hogy a nagyobb mérföldköveknél érdemes megállni és körültekinteni, megismerni és integrálni az újdonságokat az aktuális tudásunkba.

Maráz Anikó dr.